

Maria Mogielnicka

"Romantyczne "widzenie" i
"słyszenie" świata w "Uspokojeniu"
Maria Korzeniewicz, "Pamiętnik
Literacki" z.2 (1979) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 23/3 (77), 291

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ KORZENIEWICZ Maria: Romantyczne "widzenie" i "słyszanie" świata w "Uspokojeniu". "Pamiętnik Literacki" 1979 z. 2 s. 101-123.

Analiza "Uspokojenia" Słowackiego dokonana w optyce podstawowych dla romantycznej teorii poznania kategorii "widzenia" i "słyszania", percepcji totalnej ożywionej wyobraźnią. Słowacki podejmuje tu próbę rozwiązania "jednego z najważniejszych romantycznych problemów światopoglądowych: stosunku świadomości i bytu, podmiotu i przedmiotu, jaźni i otoczenia". Historiozoficzna wykładnia utworu zawiera się w napięciu pomiędzy perspektywą aktualno-historyczną a profetyczno-eschatologiczną, przy czym, jak wykazuje autorka, "naczelnej intencji rewelacji historiozoficznej podporządkowana jest w »Uspokojeniu« cała struktura utworu, rama kompozycyjna, kreacyjny opis i jego środki /.../, drogi percepcji świata w jego romantycznej niejednorodności ontologicznej i poznawczej".

BP/77/55

M.Mg.

/II/ KOSIENKOWSKA Halina: Nieznana publikacja drugiej redakcji ody "Do wásów" Franciszka Dionizego Książnina. "Pamiętnik Literacki" 1979 z. 3 s. 228-234.

Autorka wyjaśnia losy drugiej redakcji ody Książnina "Do wásów", opublikowanej w 1783 r., znanej wcześniej z licznych odpisów. Odnajduje ów tekst w zbiorze Ignacego Jaxy Bykowskiego, ucznia i przyjaciela Książnina, "Rozmyślenia wieśniacze" (Wilno 1799), zawierającym ponadto polemizujący z odą utwór "Fraczek, czyli Odpowiedź na Wąsy". Autorstwo tego ostatniego przypisuje samemu Bykowskiemu, włączającemu się swym wierszem w żywą ówczesnie debatę na temat cudzoziemszczyzny i swojszczyzny.

BP/77/56

M.Gb.